

Predmet C-653/19 PPU

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

4. rujna 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Specializiran nakazatelen sad (Bugarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

4. rujna 2019.

Tužitelj:

Specializirana prokuratura

Optuženik:

DK

RJEŠENJE

Datum: 4. rujna 2019.

Grad: Sofija

Specializiran nakazatelen sad (Specijalizirani
kazneni sud, Bugarska)

2. vijeće

Odlučuje na zatvorenoj sjednici u
sljedećem sastavu:

[omissis]

[omissis]

[omissis]

Budući da je ispitao kazneni predmet opće prirode br. 398/2017, rješava:

- 1 U tom spisu postoji nekoliko sudskih odluka koje se odnose na zakonitost zadržavanja DK-a u istražnom zatvoru, koje su dovele do odbijanja njegova zahtjeva za puštanje na slobodu jer je to odbijanje opravdano nepostojanjem novih okolnosti, u skladu s drugom rečenicom članka 270. stavka 1. Nakazatelen procesualen kodeksa (Zakonik o kaznenom postupku, u daljnjem tekstu: NPK).
- 2 Treba uzeti u obzir nedavnu presudu ESLJP-a u predmetu Magnitskiy i dr. protiv Rusije (presuda od 27. kolovoza 2019., 32631/09, 53799/12); u točki 222. navedene presude ističe se da je pretpostavka za puštanje na slobodu oborena kad,

u skladu s nacionalnim zakonom, istražni zatvor treba produljivati jer ne postoje nove okolnosti a to dovodi do prebacivanja tereta dokazivanja na obranu.

- 3 Nacionalni pravni okvir vrlo je sličan predmetnom ruskom pravu u prethodno navedenoj presudi te se u istoj točki 222. navedene presude upućuje na bugarski predmet kao primjer nacionalne prakse koju se u tom pogledu može kritizirati; iako se taj [bugarski] predmet odnosio na zakonodavstvo koje je u međuvremenu stavljeno izvan snage, bugarska sudska praksa ostala je nepromijenjena.
- 4 Stoga je vjerojatno da se nacionalni zakon ne protivi samo članku 5. stavku 3. EKLJP-a, nego i članku 6. i uvodnoj izjavi 22. Direktive 2016/343, s obzirom na to da se tim zakonom teret dokazivanja nezakonitosti istražnog zatvora s tužiteljstva prebacuje na obranu i tako uvodi pretpostavka zakonitosti zadržavanja u istražnom zatvoru, pri čemu obrana treba pobiti tu pretpostavku.
- 5 U ovom slučaju, optuženik je u istražnom zatvoru zadržan dulje od tri godine upravo zato što obrana nije mogla uvjeriti sud u činjenicu da ga nije [orig. str. 2.] nužno i dalje držati u istražnom zatvoru. Drugim riječima, i dalje je bio u istražnom zatvoru jer obrana nije podnijela dokaz o razlogu za njegovo puštanje na slobodu a ne jer je tužiteljstvo moglo dokazati da je taj istražni zatvor jedina moguća mjera opreza.
- 6 Puštanje na slobodu nedvojbeno je vjerojatnije ako sud slijedi suprotan pristup, odnosno ako samo zahtijeva, radi zadržavanja u istražnom zatvoru, da tužiteljstvo može uvjerljivo dokazati da uvjeti istražnog zatvora iz postupovnog i materijalnog prava i dalje postoje i da nije primjerena nijedna blaža mjera.
- 7 Kako bi slijedio takav pristup, sud treba odbiti primjenu druge rečenice članka 270. stavka 1. NPK-a, što podrazumijeva da se treba uvjeriti u to da je ta odredba protivna pravu Unije; a to na obvezujući način može utvrditi samo Sud Europske unije.
- 8 Stoga treba uputiti zahtjev za prethodnu odluku.

Slijedom navedenog,

RJEŠAVA SE

Sudu Europske unije UPUĆUJE SE sljedeći zahtjev za prethodnu odluku:

Okolnosti ovog slučaja

- 9 DK je optužen za pripadnost organiziranoj zločinačkoj skupini i ubojstvo, odnosno kaznena djela koja su redom predviđena u člancima 321. i 116. Nakazatelen kodeksa (Kazneni zakonik). Za svaku od tih optužbi predviđene su kazne zatvora u različitom trajanju, uključujući kaznu doživotnog zatvora za ubojstvo ili pokušaj ubojstva. Optuženo je još devet osoba na koje se ne odnosi ovaj zahtjev za prethodnu odluku.

- 10 Kazneni postupak pokrenut je nakon pucnjave u restoranu prilikom koje je jedna osoba ubijena, a druga teško ozlijeđena. Državno odvjetništvo tvrdi da je DK odgovoran za smrt dotične osobe. Obrana tvrdi da **[orig. str. 3.]** su djela počinjena u nužnoj obrani od napada žrtava i trećih osoba. Utvrđeno je da je DK ostao na mjestu događaja i da se predao policiji.
- 11 DK je smješten u istražni zatvor 11. lipnja 2016. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom, nije određen datum njegova puštanja na slobodu.
- 12 Predmet je upućen sudu na odlučivanje 9. studenoga 2017. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom, sud nije provjeravao dokaze niti nadzirao osnovanost optužnice.
- 13 Tijekom sudske faze, prvi zahtjev za puštanje na slobodu podnesen je 5. veljače 2018., ali je bio neuspješan. [Istražni] zatvor tako je postao trajan. U skladu s nacionalnim pravom, trajanje istražnog zatvora nije prethodno utvrđeno te u tom pogledu nije predviđen nikakav periodični nadzor po službenoj dužnosti. Istražni se zatvor produljuje dok ga se na temelju zahtjeva koji podnosi obrana ne ukine.
- 14 Zatim je obrana podnijela još šest zahtjeva za puštanje na slobodu. Svi su zahtjevi bili neuspješni; neki su prihvaćeni u prvom stupnju, ali su sudske odluke u korist obrane u drugom stupnju poništene. Prvostupanjski i drugostupanjski sud ispitali su zahtjev za puštanje na slobodu s obzirom na zahtjev koji je utvrđen nacionalnim zakonodavstvom da postoje nove okolnosti kojima se zakonitost istražnog zatvora dovodi u pitanje. Zahtjev obrane da se istražni zatvor zamijeni [nekom drugom mjerom] odbijen je jer se smatralo da argumenti koje je obrana iznijela u korist puštanja na slobodu nisu dovoljno uvjerljivi.
- 15 Državno odvjetništvo nije podnijelo nikakav zahtjev za produljenje istražnog zatvora jer u skladu s nacionalnim pravom zadržavanje u istražnom zatvoru nije vremenski ograničeno i državno odvjetništvo nema nikakvu obvezu zatražiti njegovo produljenje. Nakon što se optuženika smjesti u istražni zatvor, on traje dok obrana nije u mogućnosti podnijeti dokaz o „novim okolnostima” zbog kojih zadržavanje u istražnom zatvoru postaje nezakonito. Državno odvjetništvo je u glavnom postupku uspješno proturječilo argumentaciji obrane prema kojoj je došlo do „promjene okolnosti”. **[orig. str. 4.]**
- 16 DK je sudu koji je uputio zahtjev podnio novi zahtjev za puštanje na slobodu. Argumentacija državnog odvjetništva ponovno se sastoji samo od tvrdnje da ne postoje nove okolnosti.

Sud koji je uputio zahtjev napominje da će, ako presudi na način koji mu nalaže nacionalno zakonodavstvo, puštanje na slobodu moći naložiti samo ako obrana bude mogla uvjerljivo dokazati da je došlo do „promjene okolnosti”. Istodobno, sud koji je uputio zahtjev dvoji u pogledu toga da takav pristup može biti u skladu s člankom 6. i uvodnom izjavom 22. Direktive 2016/343, s obzirom na to da se tim pristupom tako uspostavlja pretpostavka zakonitosti zadržavanja u istražnom zatvoru, odnosno pretpostavka koju treba oboriti obrana.

17 DK je do danas zadržan u [istražnom] zatvoru.

18 Pravo Unije

Članak 6. i uvodna izjava 22. Direktive (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL 2016., L 65, str. 1.)

Članci 6. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (SL 2016., C 202, str. 389. do 405.; u daljnjem tekstu: Povelja)

19 Pravo Vijeća Europe

Članak 5. stavak 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao i sljedeće presude ESLJP-a: Magnitskiy i dr. protiv Rusije (tužbe br. 32631/09 i 53799/12), t. 212. do 223.; Pastukhov i Yelagin protiv Rusije (tužba br. 55299/07), t. 38. do 51.; Ilijkov protiv Bugarske (tužba br. 33977/96), t. 76. do 87.; Rokhlina protiv Rusije (tužba br. 54071/00), t. 63. do 70.; Zherebin protiv Rusije (tužba br. 51445/09), t. 56. do 63.; Buzadji protiv Republike Moldove (tužba br. 23755/07), t. 59. i 84. do 102.

Točka 3., točka 8. podtočka 2., točke 11., 23. i 24. Preporuke Rec (2006)13 Odbora ministara državama članicama o primjeni istražnog zatvora, uvjetima u kojima se izvršava i određenju zaštitnih mehanizama protiv zlouporabe **[orig. str. 5.]**

Točke 12.1. i 12.3. Rezolucije 2077 (2015) od 1. listopada 2015. Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, naslovljene „Zlouporaba istražnog zatvora u državama strankama Europske konvencije o ljudskim pravima”

Nacionalno pravo

Nakazatelen procesualen kodeks (Zakonik o kaznenom postupku, skraćeno NPK)

20 [nap. prev.: u izvorniku nema točke 20.]

21 Trajanje prisilne mjere „zadržavanja u istražnom zatvoru”

Prilikom donošenja sudske odluke kojom se okrivljenik smješta u istražni zatvor u toj se odluci ne utvrđuje točno trajanje navedenog istražnog zatvora. Taj se istražni zatvor produljuje dok ga se na temelju zahtjeva koji podnosi obrana ne ukine. Obveza da se po službenoj dužnosti preispita okolnost zadržavanja u istražnom zatvoru nastaje tek kad se donese konačna presuda o meritumu predmeta (članak 309. NPK-a).

22 Prisilna mjera „zadržavanja u istražnom zatvoru” u pretdsudskoj fazi¹

Nakon donošenja sudske odluke o zadržavanju okrivljenika u trajnom istražnom zatvoru, taj se istražni zatvor može odrediti u najduljem trajanju koje ovisi o težini kaznenog djela koje mu se stavlja na teret (članak 63. stavak 4 NPK-a). Do okončanja trajanja tog istražnog zatvora obrana može zatražiti ukidanje istražnog zatvora (članak 65. NPK-a). Sud je dužan ponovno ispitati sve elemente zakonitosti istražnog zatvora (članak 65. stavak 4. NPK-a), ali pritom nije vezan prethodnom odlukom o tom pitanju (točka 4. odluke o tumačenju br. 1/02). Konkretnije, ne postoji nijedna pretpostavka zakonitosti istražnog zatvora na temelju koje bi istražni zatvor bio posljedica konačne sudske odluke i na temelju koje bi se nadzor trebao provesti nad postojanjem novih okolnosti. Upravo suprotno, Vrhoven kasacionen sad (Vrhovni kasacijski sud, Bugarska) tumači (u točki 4. odluke o tumačenju br. 1/02) zakonsku odredbu na način da je na sudu da utvrdi postojanje okolnosti na temelju koji se istražni zatvor može produljiti.

U slučaju sumnje u to da obrana zloupotrebljava pravo na zahtijevanje nadzora nad zadržavanjem u istražnom zatvoru, sud može izreći zabranu podnošenja svakog novog zahtjeva u najduljem trajanju od dva mjeseca; ta se zabrana ne primjenjuje u slučaju pogoršanja okrivljenikova zdravlja (članak 65. stavak 6. NPK-a). [orig. str. 6.]

23 Prisilna mjera „zadržavanja u istražnom zatvoru” u sudskoj fazi

Sud svojim prvotnim aktom [na raspravi] provodi iscrpni i neovisni nadzor zakonitosti istražnog zatvora. Zatim taj istražni zatvor tijekom raspravnog dijela postupka postaje trajan. Konkretnije, može ga se ukinuti samo u slučaju „promjene okolnosti” (druga rečenica članka 270. stavka 1. NPK-a). Drugim riječima, trebaju se utvrditi nove činjenice zbog kojih zadržavanje u istražnom zatvoru postaje nezakonito.

Odredbom članka 270. stavaka 1. i 2. NPK-a određuje se:

„Članak 270.

(1) Pitanje ublažavanja prisilne mjere može se postaviti u svakom trenutku tijekom raspravnog dijela postupka. Novi zahtjev koji se odnosi na prisilnu mjeru može se podnijeti pred istim sudom u slučaju promjene okolnosti.

(2) Sud odlučuje rješenjem na javnoj raspravi.”

Zadržavanje u istražnom zatvoru u sudskoj fazi uopće nije vremenski ograničeno te se može produljivati dok ga se ne ukine. Zahtjev za ukidanje podnosi obrana te je ona dužna dokazati da je došlo do promjene okolnosti na temelju koje je nužno ukinuti istražni zatvor i donijeti blažu mjeru opreza.

¹ Glavni postupak već se nalazi u sudskoj fazi; sustav pretdsudske faze postupka ovdje se pojašnjava radi potpunijeg pregleda nacionalnog prava.

Posljedično, sud koji izvršava nadzor preusmjerava svoju pažnju, konkretnije, na pitanje je li ta promjena okolnosti dovoljno relevantna; ako to nije slučaj, nalaže se produljenje istražnog zatvora.

24 Prethodno pitanje

Je li u skladu s člankom 6. i uvodnom izjavom 22. Direktive 2016/343 kao i s člancima 6. i 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima nacionalno zakonodavstvo kojim se u sudskoj fazi kaznenog postupka zahtijeva postojanje promjene okolnosti kako bi se prihvatio zahtjev obrane za ukidanje istražnog zatvora optuženiku?

25 Dopuštenost prethodnog pitanja

Članak 6. i uvodna izjava 22. Direktive 2016/343 odnose se na dokazivanje optuženikove krivnje: konkretnije, njima se izvođenje dokaza uređuje samo u pogledu presude o meritumu, kojom se rješava pitanje je li zainteresirana osoba kriva ili nedužna. Međutim, nacionalna zakonska odredba (druga rečenica članka 270. stavka 1. NPK-a), koja je relevantna u ovom slučaju, daje odgovor na postupovno pitanje [**orig. str. 7.**]: treba li produljivati istražni zatvor? Zbog toga nije jasno mogu li se te odredbe iz Direktive 2016/343 primijeniti ovdje.

Napomene o prethodnom pitanju

26 Nacionalno pravo na temelju kojeg se daje trajna priroda sudskoj odluci kojom se nalaže istražni zatvor u skladu je s načelom pravne sigurnosti. Konkretnije, nakon što je konačnom sudskom odlukom u prvom a zatim drugom stupnju donesena odluka o određivanju okrivljeniku istražnog zatvora, prema pravilu tu se konačnu odluku može preispitati samo ako postoje nove okolnosti. Time se jamči jednostavnost, jasnoća i učinkovitost. Na taj se način izbjegava ponavljanje istih razloga za potvrđivanje istražnog zatvora i, osim toga, sprečava bilo kakva opasnost od sukoba između sudova različitog stupnja do kojeg bi moglo doći u slučaju da prvostupanjski sud naloži puštanje na slobodu na temelju razloga koje je drugostupanjski sud već odbio u prethodnoj odluci.

27 Međutim, načelo pravne sigurnosti element je svojstven presudama o meritumu. Njegovom primjenom na postupovni akt, poput produljenja istražnog zatvora, uspostavlja se pretpostavka zakonitosti tog istražnog zatvora i stoga se na obranu prebacuje teret dokazivanja okolnosti kojima se opravdava ukidanje istražnog zatvora. Međutim, to je u izravnoj suprotnosti s tumačenjem koje je ESLJP iznio u pogledu članka 5. stavka 3. EKLJP-a: prema njegovu mišljenju, pri ocjeni zakonitosti istražnog zatvora, pretpostavka uvijek treba ići u korist puštanju okrivljenika na slobodu i istražni zatvor treba biti iznimka predviđena u strogo određenim slučajevima (presude Magnitskiy, t. 214. i Buzadji, t. 89.). [ESLJP] je također smatrao da nacionalno zakonodavstvo, kojim je ukidanje istražnog zatvora moguće samo ako postoje nove okolnosti, ima za posljedicu potvrđivanje suprotne pretpostavke, odnosno da istražni zatvor treba produljivati dokle god se ne utvrde

razlozi za puštanje na slobodu (presude Magnitskiy, t. 214., Pastukhov i Yelagin, t. 49., Ilijkov, t. 85. i 87., Rokhlina, tužba br. 54071/00, t. 67. i Zherebin, t. 60.)².

- 28 Ta opasnost od dovođenja u pitanje pretpostavke kojom se daje prednost puštanju na slobodu i potvrđivanja pretpostavke zakonitosti istražnog zatvora vrlo je velika s obzirom na obilježja nacionalnog prava na temelju kojeg nije utvrđeno najdulje trajanje istražnog zatvora niti je predviđeno njegovo preispitivanje po službenoj dužnosti i periodično preispitivanje. Time zadržavanje u istražnom zatvoru na neki način postaje trajno. Stoga se prema svakom zahtjevu obrane za **[orig. str. 8.]** puštanje na slobodu postupa kao prema žalbi protiv istražnog zatvora koji se smatrao zakonitim i kao prema zahtjevu za utvrđivanje njegove nezakonitosti.
- 29 Stoga je očito da, ako obrana traži ukidanje istražnog zatvora, sud treba ocijeniti postoje li uvjerljivi dokazi za puštanje okrivljenika na slobodu, a ne postoje li uvjerljivi dokazi za produljenje istražnog zatvora.
- 30 Iz toga proizlazi da se u okviru ocjene suda koji treba ispitati zahtjev obrane za ukidanje istražnog zatvora slijedi poseban pristup: sud ispituje, konkretnije, jesu li se od posljednje odluke o istom pitanju pojavile nove okolnosti koje same po sebi navode na zaključak da je istražni zatvor po novome postao nezakonit.
- 31 Nadzor zakonitosti ne odnosi se na pitanje jesu li uvjeti za istražni zatvor i dalje ispunjeni, nego jesu li oni dovoljno osporeni. Na temelju toga u praksi nastaje shvaćanje da obrana treba podnijeti uvjerljive dokaze o nužnosti ukidanja istražnog zatvora.

Primjenjivost prava Unije

- 32 Člankom 6. stavkom 1. Direktive državama članicama nalaže se da svoj kazneni sustav uredi na način da je teret dokazivanja na tužitelju; na temelju njegova stavka 2. svaka sumnja u krivnju ide u korist obrane. Uvodnom izjavom 22. zabranjuje se prebacivanje tereta dokazivanja, pod uvjetom da se upotrebljavaju činjenične odnosno zakonske pretpostavke; te se pretpostavke ipak trebaju svoditi „na razumne granice”, uzimajući u obzir „važnost svega što se dovodi u pitanje”, „prava na obranu” i činjenicu da su te pretpostavke „u razumnoj mjeri razmjern[e] opravdanom cilju koji se želi postići”.
- 33 Nacionalnom zakonskom odredbom iz druge rečenice članka 270. stavka 1. NPK-a uspostavlja se pretpostavka u korist tužiteljstva i na štetu obrane: konkretnije, istražni zatvor smatra se i dalje zakonitim ako je njegova zakonitost već konačno utvrđena u prethodnoj fazi postupka. Taj istražni zatvor na taj način postaje trajan te je potrebno da obrana preuzme inicijativu i pobije njegovu zakonitost tako da u tom pogledu istakne uvjerljive argumente.

² Brojevi presuda ESLJP-a navedeni su u točki 19.

- 34 Iz toga slijedi da to nacionalno zakonodavstvo ulazi u područje primjene članka 6. i uvodne izjave 22. Direktive 2016/343 jer se navedenim zakonodavstvom uspostavlja zakonska pretpostavka koja **[orig. str. 9.]** je u načelu dopuštena ako ispunjava određene kriterije. Nedvojbeno je da navedena pretpostavka ispunjava uvjet da je se može oboriti. Valja utvrditi svodi li je se „na razumne granice”, uzima li se njome u obzir „važnost svega što se dovodi u pitanje”, poštuju li se „prava na obranu” i je li „u razumnoj mjeri razmjern[a] opravdanom cilju koji se želi postići”. Ta je ocjena u isključivoj nadležnosti suda.
- 35 Članak 6. Povelje odnosi se na pravo na slobodu i sigurnost. Sama priroda mjere „istražnog zatvora” podrazumijeva oduzimanje slobode. Zbog toga uvjeti koji omogućuju ukidanje istražnog zatvora trebaju biti u skladu s ograničenjima dosega članka 6. Povelje pri čemu ta ograničenja pak trebaju biti u skladu sa zahtjevima iz članka 52. stavka 1. Povelje. Treba napomenuti da odredba članka 6. Povelje odgovara odredbi članka 5. EKLJP-a (članak 6. UEU-a i članak 52. stavak 3. Povelje) i da se tumačenje ESLJP-a u pogledu EKLJP-a može izravno primijeniti; tumačenje Povelje ne smije dovesti do smanjenja razine zaštite zajamčene EKLJP-om (članak 53. Povelje).
- 36 Odredbom članka 47. Povelje jamči se pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom. Nacionalnom odredbom druge rečenice članka 270. stavka 1. NPK-a po prirodi se ograničavaju prava obrane jer se optuženik suočava s pretpostavkom zakonitosti istražnog zatvora u kojem se nalazi. Umjesto da tužiteljstvo mora dokazati da postoje razlozi za produljenje istražnog zatvora, obrana je obvezna podnijeti dokaz o razlozima koji opravdavaju njegova ukidanja. Iz tog razloga, ključno pitanje koje se postavlja jest postaje li zbog tog smanjenja razine zaštite pravni lijek koji je dostupan u skladu s nacionalnim pravom nedjelotvoran.

Osobno mišljenje suda koji je uputio zahtjev

- 37 Nacionalnim se pravom do 2000. predviđao obvezni istražni zatvor za određena kaznena djela, pri čemu su se iznimke od tog sustava usko tumačile: optuženik je bio dužan dokazati postojanje tih izvanrednih slučajeva te je on pušten na slobodu tek nakon što je uspješno oborio pretpostavku koja je išla u korist istražnog zatvora. Tako je uspostavljen nacionalni pravni sustav u kojem je, nakon što je optuženik smješten u istražni zatvor, njegov boravak u istražnom zatvoru zakonit te on treba uvjerljivo osporiti tu zakonitost, pri čemu se može osloniti samo na promjenu okolnosti. **[orig. str. 10.]**
- 38 Nakon brojnih presuda ESLJP-a (Ilijkov protiv Bugarske, tužba br. 33977/96; Nikolova, tužba br. 31195/96; Assenov i dr., tužba br. 24760/94; Nankov, tužba br. 28882/95 i dr.), donesena je reforma na temelju koje je ukinut obvezni istražni zatvor te je uveden postupak osporavanja istražnog zatvora pred sudom. Reformom se uglavnom odnosila na pretdsudsku fazu postupka, odnosno fazu u kojoj je ESLJP utvrdio najveći broj povreda okrivljenikovih prava obrane. Na taj je način utvrđena visoka razina zaštite okrivljenika u okviru nadzora zakonitosti istražnog zatvora: sud kojem je u tom pogledu podnesen zahtjev po službenoj je

dužnosti proveo novo cjelovito ispitivanje a da nije uzeo u obzir odluku kojom je naložen istražni zatvor.

- 39 Ta reforma nije napredovala jednako dobro u sudskoj fazi postupka, u kojoj se primjenjivala niža razina zaštite: naime, s obzirom na to da se optuženik već nalazio u istražnom zatvoru, njegovo je puštanje na slobodu je ovisilo o uvjetu postojanja novih okolnosti koje se prije nisu uzele u obzir i u pogledu kojih je obrana trebala podnijeti dokaz.
- 40 Takvo je objašnjenje teksta druge rečenice članka 270. stavka 1. NPK-a te načina na koji je nacionalni sud primijenio tu odredbu, uključujući u glavnom postupku.
- 41 Na temelju Direktive 2016/343 nastaju novi izazovi za razvoj nacionalnog prava u pogledu kaznenog postupka te će način na koji Sud odluči odrediti hoće li ti izazovi dovesti do izmjene nacionalnog zakonodavstva i nacionalne sudske prakse.

[omissis] [postupovna formulacija i potpisi]

RADNI DOKUMENT